

Lachgas in het verkeer

Voorwoord

De afgelopen jaren is er veel te doen geweest over lachgas. Het onschuldige imago en de beschikbaarheid van het middel hebben het tot een populaire 'drug' bij jongeren gemaakt.

Het toenemende gebruik van lachgas door jonge chauffeurs is ondertussen een probleem geworden.

Hoewel de meeste jongeren beseffen dat de combinatie gevaarlijk is, vinden ze het in hun situatie vaak toch nog te verantwoorden.

Doelen

- De leerlingen kunnen verwoorden waarom het gebruik van lachgas in het verkeer risico's inhoudt.
- De leerlingen halen zelf argumenten aan waarom rijden en lachgas gebruiken geen goed idee is.

Timing

- 50 minuten

Vooraf: wat is lachgas? Aard en effect van lachgas

Lachgas of distikstofmonoxide is een gas dat al zeer lang in allerlei toepassingen (voeding, geneeskunde, ...) gebruikt wordt. Het inhaleren van lachgas (meestal via een ballon uit een ampul) zorgt voor een korte roes en is na 1 tot 5 minuten uitgewerkt. Als lachgas geleidelijk wordt ingeademd, is het effect minder sterk, als een ballon in één keer wordt gehaald is het effect sterker. Er is sprake van bewustzijnsdaling die een beetje lijkt op dronkenschap. Lachgas verandert de waarneming: beeld en geluid komen anders binnen. Bij een hogere dosering of snelle inname kan het hallucinaties veroorzaken.

Verband met verkeer

Recent onderzoek toont aan dat 1 op 7 van de jonge bestuurders regelmatig lachgas gebruikt tijdens het rijden (VIAS). In stedelijke context zou dit aantal nog hoger liggen. Bij verschillende ongevallen is aangetoond dat de oorzaak het gebruik van lachgas was. De keuze voor de auto als plaats om te experimenteren met drugs is logisch. Voor jongeren is dit een veilige 'hangplek'.

Kern: fabel of feit? - Stellingenspel met de leerlingen

Verdeel de leerlingen in kleine groepjes en lees de stellingen voor. Na overleg moeten ze kiezen voor 'fabel' of 'feit' (handopsteking, ergens in de klas gaan staan...). Leuke tip: geef elke ploeg een ballon en laat die per juist antwoord (door een vaste persoon) opblazen. De ploeg die er in slaagt om het eerst de ballon stuk te blazen (of de grootste ballon te maken), wint.

1. Er zijn verschillende soorten van lachgas: van gewoon tot heel sterk.

Feit: het lachgas in de kleine patronen is doorgaans van dezelfde kwaliteit. Lachgas uit een grotere tank kan soms veel sterker zijn. Je weet dus niet altijd wat je gebruikt.

2. Lachgas en alcohol kunnen elkaar versterken.

Feit: lachgas kan in combinatie met alcohol en andere drugs elkaar versterken. Daardoor kan je een onvoorspelbaar effect krijgen.

3. Het is veiliger om mee te rijden met een chauffeur die gedronken heeft dan met een chauffeur die lachgas heeft gebruikt.

Fabel: Lachgas zorgt zoals alcohol voor een roes en verstoort de waarneming en het reactievermogen. De roes is meestal van korte duur maar de andere effecten kunnen soms langer duren. Vooral jonge chauffeurs denken dat ze na het gebruik van lachgas terug veilig kunnen rijden.

4. Het gebruik van lachgas is extra schadelijk voor tieners.

Feit: vooral het tijdelijk zuurstoftekort is schadelijk voor een brein in ontwikkeling.

5. Als je een keer lachgas gebruikt ben je dadelijk verslaafd.

Fabel: Bij het gebruik van lachgas kan wel gewenning optreden. Je hebt dan grotere dosissen nodig om hetzelfde effect te voelen.

6. De politie kan het gebruik lachgas niet opsporen bij een controle.

Feit: er is geen wettelijk bepaalde manier om lachgasgebruik op te sporen.

7. Het gebruik van lachgas door een bestuurder is verboden.

Fabel: hoewel af te raden, is het strikt genomen niet verboden. Het is strafbaar wanneer de chauffeur daardoor zijn voertuig niet meer in de hand heeft of tekenen van dronkenschap of roes vertoont.

8. Vrouwen rijden gemiddeld maar de helft zo vaak onder invloed van lachgas dan mannen.

Feit: 8% van de mannelijke chauffeurs t.o.v. 4% van de vrouwelijke chauffeurs.

9. Het bezit van lachgas is in België strafbaar.

Fabel: In België is er een verbod op verkoop van lachgas aan minderjarigen. In sommige steden en gemeenten kan je een Gasboete krijgen wanneer het gebruik van lachgas voor overlast zorgt.

10. Een chauffeur die lachgas gebruikt heeft, kan je dadelijk herkennen.

Fabel: Net zoals bij alcohol kan je een chauffeur die onder invloed is van lachgas niet zomaar herkennen. Als je kenmerken van een roes (lachbuien, verwardheid...) of materiaal (ampullen, ballon) herkent, rijd dan in geen geval mee.

Groepsgesprek: Veilig gebruik van lachgas

Confronteer de leerlingen met de volgende situatie:

Stel dat je in een situatie zou terechtkomen waarin je zelf lachgas zou gebruiken, hoe zou je het dan veilig kunnen houden?

Checklist voor de leerkracht:

- ➔ Gebruik het op een veilige plek (bij voorkeur niet in een auto en helemaal niet in een rijdende auto).
- ➔ Spreek op voorhand af hoe je veilig thuis geraakt.
- ➔ Draag de gordel (indien in rijdende wagen).
- ➔ Kies niet voor een onervaren bestuurder.

Concludeer dat het belangrijk is om op voorhand na te denken over een concreet plan om veilig thuis te geraken. Eenmaal onder invloed van roesmiddelen lukt dit niet meer.

Slot: Ontwerp een beeld bij een campagne 'lachgas in het verkeer is nooit een goed idee'

Verdeel de leerlingen in kleine groepjes.

Laat ze argumenten aanbrengen waarom:

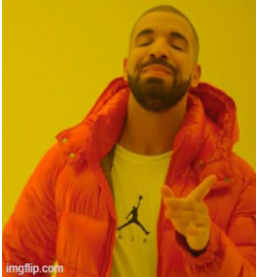
- ➔ Lachgas gebruiken in het verkeer nooit een goed idee is ook niet wanneer een chauffeur voorzorgen neemt door bv. rustig te rijden, via een binnenweg of enkel 's nachts.
- ➔ Het belangrijk is om nuchter aan het verkeer deel te nemen.

Elk groepje ontwerpt een meme die deze boodschap uitbeeldt. De groepen stellen de memes tenslotte aan elkaar voor. Een handige website om zelf memes te maken is imgflip.com/memegenerator

Enkele voorbeelden:

Op de
avond zelf wel
zien hoe
je thuis raakt

Altijd op
voorhand plannen
hoe je terug
naar huis gaat

Ik:

Hebben jouw leerlingen een leuke meme gemaakt en wil je die graag met ons delen? Graag! Wij plaatsen de beste mems op onze Facebookpagina.

Alle inzendingen mag je sturen naar erik.thys@vsv.be